

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GÓRNOŚLĄZAK
wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie
3.— zł.

Przez lud — dla ludu!
Redakcja i Administracja: Katowice, św. Stanisława 4
Telefon 1414 i 156 — P. K. O. Katowice 304540

ZA OGŁOSZENIA
płaci się 20 gr za wiersz milim. Wiersz reklamowy 70 gr.
Na pierwszej stronie 80 groszy

Nr. 206

Katowice, środa 7-go września 1932 r.

Rok 31

List pasterski

w sprawie
błog. Melchjora Grodzieckiego.

Stanisław Adamski

ze zmiłowania Bożego i z łaski Stołicy
Apostolskiej Biskup Katowicki,
Welebnemu Duchowieństwu i wszystkim
wiernym diecezji pozdrowienie w Panu.

II.

Rozdrażnieni tą odpowiedzią przystępują do dalszych tortur. Związawszy mu ręce, podnoszą go do góry i przywiązują do belki; wiszącemu obciążają nogi ciężkim kamieniem. Kraj obnażone ciało nożami, że widać było wewnętrzności, szczypią obcęgami, przypiekają świeże rany gorzącymi pochodniami. Bohater wyciągnięty na katowni, szepce święte imiona Jezusa i Marii. Wreszcie jeszcze żyjącemu odcinają głowę toporem dnia 7 września 1619 r. Cało wrzucają do kloaki. Później wydobyła je pobożna matrona i owinięte w jedwab i białoróżkę pogrzebano w klasztorze S.óstr Urszulanel. w Trnawie. Bóg uwierzył nił męczeństwo Melchjora cudami, które spowodowały wyniesienie go do czci na ołtarzach. Papież Pius X zaliczył go uroczysto w poczet Błogosławionych dnia 15 stycznia 1905 r.

To mówią nam dzieje, historia o życiu, działalności, bohaterstwie i śmierci męczenników Błogosławionych naszych Rodaków, nieomylny zaś wyrok Kościoła, opierający się na wynikach dokładnego i ścisłego badania stwierdza, że dusze Jana i Melchjora promieniąją aureolą chwały stoją przed stołecą i przed obliczem Baranka, przyobleczone w szaty biały, a palmy w rękę ich. (Obj. 7, 9.) Życie ich to zwierciadło doskonałości i onót to wzór do naśladowania przez nas wszystkich. Sprawdziły się na nich w całej pełni słowa Pisma św., zawarte w księdze Mądrości: „Dusze sprawiedliwych są w rękę Boga i nie dotknie ich utrapienie śmierci. W oczach głupców wydają się umarłym, ich odejście od nas za unicestwienie; lecz oni zażywają pokoju... Po krótkim cierpieniu odbiorą wielką nagrodę bo Bóg doświadczył ich i znalazł ich godnym siebie. Jak złoto w ogniu próbował ich i przyjął ich jako ofiarę całopalenia.“ (Mądr. 3, 1 do 6.)

Dlaczego oni, „którzy przyszli z ucisku wielkiego“ (obj. 7 14), „widzą teraz twarz w twarz?“ (1. Kor. 13, 12.) Bo „obmyli szaty swoje i wybielili je w krwi Baranka“ (Obj. 7 14). Omyci wodą chrzcielną w sakramencie odrodzenia, podniesieni do wysokiej godności; przybranych dzieci Bożych, wszczępieni w niemowlęctwie w tajemnicze ciało Chrystusa, Kościół Jego prawdziwy, żyli nieprzerwanie nadprzyrodzonym życiem Bożem. Wiedzieli, że „jednego tylko potrzeba“ (Łuk. 10, 41), by jako żywe latrosie trwać w winnym szczepie Chrystusa i przynosić plon obfity (Jan 15, 5). W całej pełni zrozumieli i ocenili tę wielką

Jutrzenka lepszych czasów nadchodzi.

Ożywienie w świecie gospodarczym zwiastuje załamanie się kryzysu.

Paryż. Konferencja w Stresie w słabym tylko stopniu interesuje opinię francuską. „Temps“ zaznacza, że objektem konferencji jest tylko zebranie dokumentów o sytuacji gospodarczej i finansowej państw Europy środkowo-wschodniej i oczyszczenie terenu z trudności technicznych, jakie obecnie zaważają drogę. „Temps“ kładzie dalej specjalny nacisk na to, że tylko państwa naddunajskie będą mogły liczyć na pomoc finansową i to jedynie w formie funduszu zbiorowego, przeznaczonego dla zainteresowanych krajów.

Sauerwein telegrafuje do „Paris Soir“ że delegaci i eksperci przybyli do Stresy, mają miny grobowe. Trudności i antagonizmy zaznaczyły się w całej pełni już w chwili otwarcia konferencji. Wprost przeciwnie, horoskopy gospodarcze Anglii, Francji i Ameryki, zarysowują się na horyzoncie jak promień żywiołowego optymizmu.

„Information“ donosi, że Bank angielski udzieli wkrótce przemysłowi sto milionów funtów kredytu na ożywienie produkcji i wymiany. Powaga finansowa Anglii jest dziś taka, że Anglia może śmiało wystąpić z inicjatywą światowej poprawy gospodarczej i odegrać decydującą rolę na przyszłych konferencjach międzynarodowych.

„Journal des Debats“ zamieszcza wielką depeszę Havasa z Berlina w sprawie projektów gospodarczych Papena, które wywołały w całym kraju nastrój ogromnego zaufania do własnych sił i wiare w niedaleką już poprawę koniunktur ekonomicznych Rzeszy. Pesymizm — pisze korespondent Havasa — panujący oddawna w Niemczech, ustąpił miejsca fali optymizmu, która może tylko zwiększyć szanse powodzenia akcji odbudowy.

We Francji konwersja większej części

prawdę, że życie nadnaturalne duszy ludzkiej jest ową drogocenną perłą, za którą warto wyzbyć się wszystkiego, aby ją posiadać. (Mat. 13, 46). Chcąc być dosłownie Chrystusowi, „ciało swe ukrzyżowali z namiętnościami i pożądliwościami.“ (Gal. 2, 19, 20.)

Ukochani moi, pamiętajmy o tem, by zawsze łaska uświęcająca była w duszach naszych. Baczcie pilnie — wołam za Boskim Mistrzem — by światło, które jest w was, nie stało się ciemnością! (Łuk. 11, 35.)

Wpatrujmy się jakby w zwierciadło w żywot i działalność obydwóch Błogosławionych podczas modlitwy bratniej wiarze ku ich czc. nym kapłani, by uczyć się od nich sprawowania urzędu kaznodziejskiego i pasterskiego w dzisiejszych ciężkich warunkach, wśród szalejącej nienawiści do naszego świętego Kościoła. Niechże nam błogosławieni Jan i Melchjor przyświecają zawsze jako żywe wzory prawdziwego apostołskiego ducha i gorliwości żmudnej pracy koła zbawienia dusz, koła obrony wiary

ści pożyczek wewnętrznych otwiera rozległe perspektywy uzdrowienia finansowego i pomyślności gospodarczej. Powodzenie konwersji, mającej objąć 60 do 80 miliardów długów wewnętrznych, jest zupełnie pewne.

Banki dyskontują już dziś ożywienie we wszystkich działach i przygotowują się do operacji na wielką skalę. Rząd belgijski także opracował długi szereg projektów finansowych, zamierzając rzucić na rynek gospodarczy dwa miliardy, które pragnie uzyskać drogą długoterminowej wewnętrznej pożyczki zagranicznej na półtora miljarda i krótkoterminowej wewnętrznej w wysokości pół miljarda.

Wiadomości, nadchodzące z Ameryki, brzmią wprost fantastycznie. Indeks dwudziestu najważniejszych surowców, który wynosił 68 w czerwcu, przekroczył dziś cyfrę 84, co świadczy o niezwykłym ożywieniu prawie całej produkcji.

Reasumując bilans gospodarczy ostatnich tygodni „Information“ stwierdza, że wszystkie wielkie rynki finansowe są jednomyślnie usposobione optymistycznie.

B. król Alfons XIII. przyjedzie do Polski.

Kraków. „Czas“ podaje: Zapowiedziany jest tu przyjazd b. króla Alfonsa XIII. z racji uroczystości zaślubin księcia de Bourbon-Parma z księżniczką Cecylią Lubomirską. Ślub odbędzie się w dniu 15 b. m. na Wawelu. B. król hiszpański przez czas swego pobytu w Krakowie będzie gościem hr. Franciszka Ksawerego Pusłowskiego, poczem odwiedzi swych krewnych w Polsce.

a nawet ducha gotowego do męczeństwa dla Chrystusa i jego świętej sprawy.

Rodzice katolicy popatrzcie, co znaczy dobre wychowanie dzieci, tego najdroższego skarbu, jaki wam Bóg poruczył. Zasady religijne, z Bogiem połączonego, na prawie Bożem opartego życia, wszczępienie w młodociane dusze błogosławionych naszych Rodaków przez ich rodziców, szczególnie ich bogobojne matki, poparte żywym przykładem wzorowego, ciągłego postępowania po bożemu, to fundament ich późniejszej działalności, ich bohaterskiego hartu, ich ofiarnej śmierci męczennickiej.

Prawdziwie katolicy rodzice nieomal we krwi przekazują nasiona cnót i dobrych skłonności swym dzieciom. Dziecko takich rodziców może śmiało powtórzyć z Psalmistą: „Jako dziedzictwo dostały mi się, Panie, świadectwa Twoje.“ (Ps. 118, 111.)

Módlcie się rodzice o tę wielką łaskę, by z błogosławionego źródła rodziny wychodzili ludzie tacy, o jakich mó-

wi Mędrzec Pański: „starający się o pocziwość, czyniący pokój po domach swoich, mężowie miłosierdzia, których pobożność nie przemija“ (Ekkli. 44, 6, 10), ludzie, jakich pragnie widzieć św. Paweł: „trzeźwi, wstydliwi, roztropni, zdrowi w wierze, w miłości, w cierpliwości“ (Tyt. 2, 2), aby tym sposobem rozchodziła się na wszystkie strony po społeczeństwie „pobożność do wszystkiego pożyteczna, mająca obietnicę żywota, który teraz jest, i przyszłego (1. Tym. 4, 8), aby w rodzinach waszych tkwiły korzenie tego „drzewa, którego łsacie jest ku zdrowiu narodów.“ (Obj. 22, 2.) Nie daj Boże, abyście zaniedbując wasze rodzicielskie obowiązki nie doczekali się wy, lub wasze dzieci tego, o co prorok modli się dla ludów przekiętych od Boga: „Daj im żywot bez dzieci i piersi wysych.“ (Ozeasz 9, 14.)

Wszyscy zaś, kochani diecezjanie, uczcie się od Błogosławionych naszych Rodaków hartu ducha w nieustraszonem wyznawaniu naszej świętej wiary, zwalczając rozpowszechniony grzech nowoczesny, jakim jest tchórzostwo i względ ludzki, uczcie się żyć z Chrystusem i Kościołem przez żywy i czynny udział w liturgii, czy publicznej służbie Bożej, pomagając kapłanom według sił i możliwości w pracy nad zwalczaniem nowoczesnego pogaństwa, niewiary, błędno-wierstwa, sekciarstwa.

Już kilkakrotnie wzywałem was do Akcji Katolickiej, do Misji Wewnętrznej; niechże was dzisiaj zachęca do podwójnego wysiłku w tym względzie świetlane postacie naszych Błogosławionych Współziomków. Nie wszędzie zdola dotrzeć słowo kapłana, by pouczyć, napomnieć, skarcić, radzić, skierować z manowców na drogę prawdy i cnoty, nie wszędzie potrafi duszpasterz sam usunąć zło, zgorszenie, demoralizację, zabijanie masowe niewinnych, lecz łatwowiernych dusz. Wszyscy, każdy w swem otoczeniu bądźcie apostołami, szerzycielami i obrońcami Królestwa Bożego na ziemi!

To będzie najpiękniejszym aktem uwielbienia Boga, aktem uczczenia naszych błogosławionych Męczenników — Rodaków.

Wy zaś nasi święci Bohaterowie, świećcie nam przykładem, wspierajcie nas, naszą diecezję, upraszajcie obfite błogosławieństwo Boże dla pracy naszych kapłanów i apostołskich pracowników świeckich swem potężnym wstawiennictwem przed tronem Najwyższego!

Wszystkich Was, kochani diecezjanie, ze serca błogosławię w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego.

„Bóg pokoju niech was nawskroś poświęci, aby wszystkie duch wasz i dusza i ciało bez nagany zachowane były na przyjście Pana naszego Jezusa Chrystusa.“ (1. Tess. 5, 23).

Dan w Katowicach, 22 sierpnia 1932.

† Stanisław Biskup.

Generalny dyrektor w roli sędziego robotników,

zasądzony został na 7 dni aresztu bez zamiany na grzywnę.

Król. Huta. Wczoraj odbyło się rozprawa przeciwko generalnemu dyrektorowi Huty Królewskiej Fryderykowi Bernhardowi, osk. z par. 130 i 360 p. 11. Akt oskarżenia zarzuca dyr. Bernhardowi, że w czasie rozmowy z robotnikami w dniu 31. maja br. wyraził się, że gdyby w hucie Król robotnicy więcej się awanturowali, to mieliby więcej pracy, tak jak w hucie Falva, gdzie robotnicy są więcej radykalni. Oświadczenie Bernharda według aktu oskarżenia dostało się do wiadomości robotników, zatrudnionych w hucie Król. i od tej chwili rozpoczął się wśród robotników ferment i niezadowolenie. Przed rozpoczęciem rozprawy zgromadził się przed gmachem sądu tłum w liczbie około 300 osób, który policja rozproszyła. Rozprawie przewodniczył sędzia Raykowski, oskarżał prokurator Rolecki, bronił oskarżonego adw. Baj z Katowic. Rozprawa wzbudziła żywe zainteresowanie i zgromadziła na sali rozpraw wielu prawników, przedstawicieli prasy i publiczności. Sąd przesłuchał szereg świadków, z których jedni twierdzili, iż dyr. Bernhard istotnie powie-

dział słowa, w oskarżeniu przytoczone, inni świadkowie natomiast zeznali, że inkryminowanych słów nie słyszeli. Prokurator domagał się odczytania pisma, przesłanego z dyrekcji policji, a podającego następstwa, jakie wynikły po oświadczeniu dyr. Bernharda. Wniósłskowi temu sprzeciwił się obrońca. Sąd przychylił się do wniosku prokuratora

i pismo to zostało odczytane. Następnie zabrał głos prokurator, żądając oskarżenia z par. 130. Obrońca żądał uwolnienia. Sąd wydał wyrok, skazujący Bernharda na 7 dni aresztu z par. 360 p. 11 K. K. pruskiego, bez zamiany na grzywnę, z zawieszeniem na 2 lata i na koszt sądowe w wysokości 156 zł. Obrońca zapowiedział apelację. (t)

Gen. Schleicher chciałby widzieć Prusy od stóp do głowy uzbrojone.

Berlin. Wczoraj zakończyły się manewry dywizyjne Reichswehry, które odbywały się na terenach, położonych na wschód od Elbląga. W manewrach brał udział minister Reichswehry generał Schleicher, który po zakończeniu ćwiczeń udzielił przedstawicielom prasy wywiadu, wygłaszając do dziennikarzy niemieckich dłuższe przemówienie, w którym m. in. oświadczył: Prusy Wschodnie czują się specjalnie zagrożone. Niemcom trzeba przede wszystkim dwóch rzeczy: nowoczesnego u-

zbrojenia i aby każdy mieszkaniec Prus Wschodnich wiedział, w jaki sposób i na jakim miejscu bronić ma swe go kraju w razie wojny. Niemcy — oświadczył minister — mają prawo bronić (?) się i dlatego każdy rząd obowiązany jest zająć się kwestią dostatecznego uzbrojenia Niemiec. Właśnie na terenie Prus Wschodnich należy to stanowisko specjalnie podkreślić. W odpowiedzi jednemu z dziennikarzy wschodnio-pruskiego, minister Schleicher złożył następujące oświadczenie: Rząd niemiecki przeprowadza na wszelki wypadek wszystko co jest niezbędne dla obrony narodowej. Gen. Schleicher zapewnił następnie Prusy Wschodnie, że wszystkie sprzęty wojenne, jakich potrzebowałyby Prusy, przetransportowane zostaną w razie wojny z Rzeszy w najgorszym razie drogą morską. Niemcy nie pozwolą dłużej na to, aby odnoszono się do nich jako do narodu drugorzędowego.

Dużo mówiące manewry floty niemieckiej.

Berlin. Prasa niemiecka żywo interesuje się wizytą amerykańskiego szefa sztabu generalnego Mac Arthura i senatora Reeda w Paryżu. Pobyt obu miarodajnych osobistości w kwestiach amerykańskiej polityki rozbrojeniowej posiada — zdaniem dzienników — szczególne znaczenie zarówno ze względu na niemieckie postulaty zbrojeniowe, jak i na dalszy bieg konferencji rozbrojeniowej w Genewie. Szczególnie charakterystycznym — podkreśla „Vossische Zeitung“ — jest wyjazd generała Mac Arthura na manewry do Polski. Nie jest wykluczone, że Ameryka szuka okazji, aby skłonić państwa Europy Wschodniej do wystąpienia z własną inicjatywą na konferencji rozbrojeniowej.

Konszachy centrum z hitlerowcami.

Berlin. Reichstag zwołany został na dzień 12 bm. Na porządku dziennym znajduje się chwilowo tylko ekspozycja rządowa. W kołach parlamentarnych przypuszczają, że Reichstag po wysłuchaniu deklaracji

Ostatnia kronika.

Huta Królewska od dziś pracuje normalnie.

Król. Huta. W poszczególnych hutach w dniu wczorajszym wypłacono robotnikom resztę zaległości w wysokości 40% za miesiąc sierpień b. r. Dziś w hucie Królewskiej, o ile nie zajdą jakieś nieprzewidziane wypadki, robotnicy przystąpią do pracy. Co do urzędników również dziś ma zapasć ostateczna decyzja. (t)

Lokaut w hucie „Bismarcka“.

Król. Huta. W hucie Bismarcka pracodawcy ogłosili lokaut w stosunku do strajkujących urzędników. Na skutek zarządzenia władz huty straż pożarna otoczyła hutę, nie wpuszczając do biurowego z urzędników. Dziś rano odbędzie się zebranie radców załogowych w Katowicach, na którym zapadnie uchwała co do dalszych losów strajkujących. (t)

30 tysięcy robotników straciło pracę przy kolejach Rzeszy.

Berlin. Według doniesień prasy, zarząd Towarzystwa Kolei Rzeszy wypowiedział pracę około 30 tysięcy robotnikom. Zarząd kolei uzasadnia redukcję stratami oraz zmniejszeniem dochodów.

Morze płomieni objęło kanadyjskie lasy

Winnipeg. Wskutek długotrwałej posuchy zapaliły się lasy w południowej części kanadyjskiej prowincji Manitoba. Ogień posuwa się pasem 17 mil szerokim. Akcja ratownicza jest nadzwyczaj utrudniona, gdyż lasy te położone są na gruncie, którego jednym z ważniejszych składników są części roślin bardzo wysuszone, a więc łatwo palne. Badania wykazały, że ogień posuwa się w wielu miejscach na 3 do 4 stopy pod powierzchnią ziemi. Okoliczni mieszkańcy twierdzą, że ogień ten rozszerzywszy się, trwać będzie nawet aż do zimy, kiedy kres mu położą opady śniegowe. Szkody dotychczas wyrządzone przez pożar, wynoszą kilka milionów dolarów.

rządowej odroczy się bez dyskusji do dnia następnego. Będzie to zależało m. in. od przebiegu oczekiwanej z napięciem audycji prezydium parlamentu u prezydenta Hindenburga, która wyznaczona została na dzień 10 bm. Również z wielkim zainteresowaniem oczekuje się tu wyniku rokowań między centrum a hitlerowcami. Rokowania rozpoczęła wczoraj konferencja narodowego socjalisty prezydenta Reichstagu Goeringa z przedstawicielem centrum b. kancierzem Brüningiem i b. ministrem Bellem. — Jak donosi półoficjalna agencja parlamentarna, koła polityczne oczekują, że do końca bieżącego tygodnia obie partie uzgodnią swe stanowisko w sprawie wspólnego postępowania na terenie parlamentaryzmu.

Napięcie strajkowe poczyna słabnąć.

Urzednicy domagają się wycofania okólnika o „świętówkach“.

W dniu wczorajszym sytuacja strajkowa w zakładach przemysłowych Wspólnoty Interesów uległa pewnemu odprężeniu. Wszystkie huty wprawdzie wczoraj strajkowały jeszcze, istniała jednak wśród robotników tendencja powrotu do pracy. Rano dnia wczorajszego powróciła do pracy załoga huty „Zgoda“. W ciągu poniedziałku i dnia wczorajszego, jak nas informują z naczelnej dyrekcji Wspólnoty Interesów — wszystkie zaległości zostały robotnikom uregulowane ostatecznie, co prawdopodobnie wpłynie na zmianę stanowiska robotników. Na przeszkodzie jedynie stoi fakt niewypłacenia zaległości urzędnikom, którzy łącznie z robotnikami strajkowali. W czasie wypłacania zaległych zarobków w hucie Królewskiej — po odbytem zebraniu załogowym — robotnicy odbyli tajne głosowanie za powrotem do pracy, czy też za dalszym strajkiem. Wyniki głosowania dotąd nie są jeszcze znane.

W poniedziałek, 5 bm. według zapowiedzi z niedzielnej odbył się ponowny kongres radców urzędniczych zakładów pracy, należących do Wspólnoty Interesów w Katowicach w Prazdroju Pilznieńskim. Zebrani w rzeczowy sposób omawiali sytuację strajkową. Posiedzenie

trwało od godz. 11 do 2. Powzięto jednomyślnie i jednogłośnie bez sprzeciwu następującą rezolucję:

„Zebrani członkowie rad urzędniczych zakładów Wspólnoty Interesów uchwalają strajk włoski prowadzić do czasu wypłacania im zaległych poborów za sierpień rb. i to w myśl uchwał załóg robotniczych i urzędniczych, powziętych w poszczególnych zakładach pracy. Dalej uchwalają nie przystąpić do pracy nawet, gdyby wypłacono wszelkie zaległości dopóty, dopóki zarządy poszczególnych zakładów nie wycofają okólnika, w myśl którego potracą się urzędnikom „świętówki“ z poborów. Prócz tego uchwalilo zebranie nie wykonywać żadnych prac przygotowawczych do jakichkolwiek wypłat. Ponadto zebrani apelowali do władz, aby w całej pełni zastosowały rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 23 czerwca 1932 r. w sprawie ograniczenia wypłat poborów dla wyższych urzędników i dyrektorów.

W końcu uchwalono zapytać załogi urzędnicze, czy w razie jakichkolwiek represalji ze strony pracodawców należy strajk zaostrzyć. Pieczę nad strajkiem przejęły wszystkie związki zawodowe pracowników umysłowych.

Okupiona zbrodnia.

5) (Ciąg dalszy.)

Kornet zamyślił się:

— Mój Boże, stoję tu nad grobem obcego dla mnie człowieka, co mnie tu przyniosło?... Przed niedawnym czasem nie znaliśmy się wcale, nie odczuwaliśmy dla siebie ani sympatji, ani nienawiści. Sprzeczek, ostra wymiana różnicy zdań, obraza i traf zrzucił, iż moja ręka przecięła pasmo życia tego człowieka... Czyż nie podobnie dzieje się na wojnie? Mogę więc pamięcią grób ten uczcić, lecz pocóż mam się czuć winnym... poco wyrzutami obciążać sobie sumienie?...

Pochylił się, aby złożyć wieniec na marmurowej płycie.

Po drugiej stronie grobu ukazała się teraz wysmukła postać niewieścia w żałobie, o wiele wyższa od tej, którą poprzednio spotkał.

Przestrzeń dzieląca Edgara od nieznanym była tak mała, że mógł wyraźnie widzieć najdrobniejszy szczegół w postaci pięknej kobiety.

Mimowolnym ruchem podniósł rękę co kapelusza, młoda kobieta zlekka skinęła głowę.

Odwrócił się i odszedł. Czuli, że o-

dejsć musi, że dłuższe pozostanie na miejscu byłoby niedelikatnością. Przez dłuższy czas chodził bez celu pomiędzy grobami, poczem zbliżył się znów do miejsca, gdzie widział nieznaną — i spostrzegł ją znikającą właśnie na końcu alei.

Ogarneło go jakieś dziwne wzruszenie; żeby tak udało mu się wsiąść z nią do jednego tramwaju. Pragnął koniecznie dowiedzieć się, kim ona była. Nigdy jeszcze żadna twarz kobieca nie wywarła na nim tak silnego wrażenia.

Przyśpieszył kroku i w tej myśli posuwał się ku bramie.

Nagle w sercu zabiło mu silnie, tam przy wyjściu stała wysoka postać kobieca. Poznał ją odrazu.

Oglądała się na prawo i na lewo i widoczny niepokój odbijał się w jej ruchu.

— Ach! mój Boże! — usłyszał Kornet, stojący już w pobliżu.

Zdawało mu się, że traf zsyła mu szczęśliwą chwilę.

Uniósł kapelusza i w postaci pełnej szacunku zbliżył się do nieznannej.

— Widzę, że szanowna pani znajduje się w kłopotcie, — przemówił, kłaniając się, — czy raczy pani usłużyć sobie czemkolwiek

Skinęła głową na znak podziękowania.

— Dziękuję panu, jestem w istocie w kłopotcie. Nie mogę odnaleźć młodej osoby z dwójkiem dzieci, które tu razem ze mną przyjechały. Ogrodniczka widziała jak weszły na cmentarz, ale później nie zauważyła na którą stronę poszły.

Zamilkła. Edgar z zachwytem słuchał jej głosu. Był to głos rzeczywiście niezwykle wdzięczny.

— Czy pozwoli mi pani czekać razem? — spytał, patrząc na nią z nieukrywanym uwielbieniem.

— Owszem... — zawahała się, zarmieniała się zlekka i po krótkiej chwili namysłu dodała z pewną serdecznością:

— Proszę, daruj mi pan, lecz przyznam się szczerze, iż nie pamiętam pańskiego nazwiska. A przecież niepodobna, bym ja pana nie znała... Zdarza się czasem, że się kogoś poznaje na jakimś licznym zebraniu i nie dosłyszysz się dobrze nazwiska, gdy ów ktoś zostaje przedstawiony... Już tam, przy grobie łamałam sobie głowę, kto pan jesteś, jak się pan nazywasz?...

— Kto jestem?... jak się nazywam... pani zapomniała moje nazwisko? — powtórzył Edgar powoli.

Nieznaną sądziła więc, że ma przed sobą kogoś, kogo choć przelotnie znała i dlatego odezwanie się Edgara przyjęła spokojnie.

A gdyby jej tak powiedział, że się myli, że on jej nie widział ani razu przedtem, że takiej cudnej twarzy takich ocz nie byłby zapomniał nigdy...

— O, rozumiem, że pan się czujesz obrażony — przerwała nieznaną.

— Zapewniam panią że nie, bo z pewnością nigdy pani nie słyszała mego nazwiska...

— Niepodobna, przecież musiał pan znać blisko nieboszczyka... widziałam, jak składałeś pan wieniec na jego grobie. Widziałam, bom właśnie nadeszła w tej chwili.

Kornet zbladł. Nogi zadrżały pod nim.

— Pana Zeutern... znałem blisko... wyjąkał.

— Tak, tak... i dlatego niepodobna bym i ja pana nie znała. Żył dość osamotniony. Rzadko który z dawnych kolegów odwiedzał go. Wierząc pan, wyrzucam sobie, iż mogłam nie poznać kogoś, kto tak przyjaźnie pamięta o nieboszczyku... Już poprzednio, tam przy grobie chciałam podziękować panu. — W imieniu dzieci dziękuję!

Sroda
7
września

Św. Reginy, panny, męczenniczki.
Św. Klodoalda, kapłana wyznawcy.
Św. Anasztazego męczennika.

Kalendarz słowiański: Domostawa.
Jutro czwartek, 8 września: Uroczystość Narodzenia Najśw. Marii Panny.

Wschód Zachód
o godz. 5,07; o godz. 18,16.
Księżyc o godz. 14,11, o godz. 21,09.
Pierwsza kwadra o godz. 13, minut 48, sek. 53.

Z historii śląskiej.

7 września, 1680. Jadwiga Salomea, baronowa Kotulińska, z domu Dzierżanowska, sprzedała wieś Pawłów i folwark za 9 900 guldenów Henrykowi Saliszowi, protestantowi. — 1742. W Tarn. Górach spaliły się 63 domy. — 1799. Zakonnice klasztoru Panien Dominikanek w Raciborzu stały wnioskiem o sprzedaż folwarków w Bienkowicach. — 1826 Ksiądz Walenty Macha, administrator w Nivce, chrzczył w Mysłowicach. — 1862. 7 i 8 września bawił biskup sufragan Adrian Włodarski w parafii wodzisławskiej. — 1908. Drewniany, 400 lat stary kościół w Goczałkowicach, spalił się zupełnie; z niego nie zdołano nic uratować.

W roku: 1900. Powiększono parafję św. Jadwigi w Król. Hucie przez przyłączenie do niej ulicy Katowickiej i kilkanaście dotychczas do parafii chorzowskiej. — 1900—03. Ks. Jan Kapica z Tych, urządził misję trzeźwości po całym Górnym Śląsku. — 1901. Przewieziono stary drewniany kościółek, zbudowany w 13 wieku w Mikulczycach, stamtąd do Bytomia. Przewóz i ustawienie go na plant. kosztowało 12 000 marek. — 1901. W Król. Hucie zawiązało się towarzystwo gimnastyczne „Sołki”. — 1902. Starowieś utraciła swą samodzielność polityczną wskutek przyłączenia jej wraz z Proszowcem do miasta Raciborza. — 1902. W kościele warszawickim ustawiono nowy wielki ołtarz św. Mikołaja, wykonany w Monachjum. — 1903 W Piekarach obchodzono uroczystość 600-letnią rocznicę zbudowania pierwszego kościoła.

Nuncjusz papieski i biskupi zwiedzają Śląsk.

W celu zapoznania się z okolicą przemysłową na Śląsku Ks. Biskupi Ślązowski i Dembek zwiedzili Świętochłowice gdzie złożyli wizytę Ks. Proboszczowi Potem udali się do Domu Rekolekcyjnego w Kokoszycach, gdzie był przedtem przyjechał Ks. Nuncjusz razem z Ks. Biskupem Adamskim. Po zwiedzeniu Domu Rekolekcyjnego odbyło się śniadanie w obecności przedstawicieli duchowieństwa górnośląskiego i obywatelstwa. Przy śniadaniu powitał Ks. Nuncjusza Ks. Biskup Adamski, na co odpowiedział w dłuższej przemowie łacińskiej J. E. Ks. Nuncjusz.

Popołudniu goście wyruszyli do Cieszyna, gdzie ich przywitał Ks. Kanonik Olszak i tłum ludności. Ks. Nuncjusz przemówił znowu od ołtarza po łacinie, co Ks. Biskup Adamski przełożył zebrany wiernym na język polski. Następnie odbyło się błogosławieństwo sakramentalne. Dostojnych gości przyjął później p. starosta Kutznér na zamku cieszyńskim, skąd przedstawił im wspaniałe widoki na Śląsk Cieszyński.

Goście udali się w dalszą drogę do Dziedzic, gdzie ich przyjął O. Superior Bok w tamtejszym Domu Rekol. OO. Jezuitów, a wieczorem wrócili do Katowic.

W dniu dzisiejszym t. j. w środę 7 września rb. Nuncjusz Apostolski J. E. Ks. Arcybiskup Marmaggi opuszcza Śląsk i udaje się do Krakowa, gdzie rewizytuje J. E. Ks. Arcybiskupa Sapiechę. Następnie Nuncjusz Apostolski uda się do Częstochowy, gdzie w kościele jasnogórskim w dzień święta Matki Bożej (8 września) odprawi solenną sumę. Podczas tej sumy pienia religijne wykona Chór Sykstyński, bawiący w Polsce, a który również z koncertem zawita do Katowic.

— 31 000 pracowników umysłowych bez pracy. Na ogólną liczbę 187 537 bezrobotnych zarejestrowanych w dniu 27

Z Cieszyńskiego.

Uroczystości cieszyńskie ku czci śląskiego męczennika.

Jak już donosiliśmy, na przedstawienie J. E. ks. biskupa Adamskiego, ordynariusza diecezji śląskiej i Episkopatu polskiego — rozszerzył Ojciec św. Pius XI cześć dla syna ziemi śląskiej błogosławionego Melchjora Grodzieckiego na całą Polskę. Błogosławiony Melchjor Grodziecki urodził się w starym grodzie Piastowym — Cieszynie, stąd też w jego rodzinnym mieście w ostatnich dniach odbywają się uroczystości związane z ustaleniem przez Kościół katolicki dnia kalendarzowego dla uczczenia błogosławionego na 7 września. Uroczystości te zwane Triduum rozpoczęły się w kościele parafjalnym w Cieszynie dnia 5 września br. i zakończą się 7 września, tj. w dniu dzisiejszym, uroczystą sumą pontyfikalną, którą dla katolików-Polaków odprawi biskup śląski ks. dr Adamski, a dla katolików-Niemców ks. infułat Kasperlik. Po nabożeństwie poświęcony zostanie nowy obraz błogosławionego Melchjora, ufundowany przez ks. prałata Sikorę i umieszczony w osobnej kaplicy kościoła parafjalnego w Cieszynie. Obraz ten w ciągu trzech dni uroczystości wystawiony jest w głównym ołtarzu kościoła parafjalnego w Cieszynie dla uczczenia przez wiernych. Korzystając ze sposobności pobytu na Śląsku, Nuncjusz Apostolski J. E. ks. Arcybiskup Marmaggi przybył w poniedziałek ubiegły w towarzystwie księży biskupów Adamskiego, Szlagowskiego i Dembka do Cieszyna, gdzie przed obrazem bł. Melchjora odprawił krótką modlitwę, a następnie licznym wiernym udzielił Apostolskiego błogosławieństwa. Uprzednio Ks. Nuncjusz wygłosił do wiernych, w języku łacińskim, przemówienie, przetłumaczone na język polski przez ks. biskupa Adamskiego.

Ku czci drugiego błogosławionego, również syna ziemi śląskiej, Jana Sarkandra, podobne uroczystości odbędą się w maju roku 1933 w rodzinnym mieście błogosławionego w Skoczowie. (c)

Otwarcie kina miejskiego.

Cieszyn. W tych dniach zostało uruchomione kino miejskie, a to dzięki zainteresowaniu się tem przedsiębiorstwem przez Warszawską Wytwórnę Filmową, która posiada filmy własne rodzimej i zagran. produkcji i niewątpliwie tak pod względem fachowym jak i artystycznym podniesie poziom tej kresowej placówki. Należy podkreślić, że Wytwórnia ta pragnąc zapoznać kraj i zagrać z pięknym Śląskiem Cieszyńskim, dokonała zdjęć filmowych miasta Cieszyna i okolicy.

Stan bezrobocia w powiecie.

Liczba bezrobotnych z końcem miesiąca sierpnia wynosiła w powiecie cieszyńskim 4 702 osoby. W porównaniu z miesiącem ubiegłym cyfra ta wykazuje spadek o 81 osób. (c)

Kradzież pieniędzy.

Cieszyn. Dnia 4 bm. popołudniu wszedł nieznan sprawca do warsztatu szewskiego Józefa Burawy (ul. Niemiecka 28) i po wylamaniu szuflady w stole, skradł 1 700 zł. gotówki. Jako silnie podejrzanego o dokonanie tej kradzieży przytrzymał Rudolfa Brombosza i Franciszka Niciełnika z Cieszyna. (c)

Kradzież.

Cieszyn. W Parku Wolności skradziono Ernestowi Bergerowi zegarek i portfel z pieniędzmi, łącznej wartości ok.

sierpnia stan bezrobocia w poszczególnych zawodach przedstawiał się następująco: Górnicy 23 422, hutnicy 9 495, szklarze 2 243, metalowcy 26 185, włókiennicy 12 814, robotnicy budowlani 18 470, pracownicy umysłowi 31 592. Liczba bezrobotnych robotników niewykwalifikowanych wynosiła 53 316 osób. Liczba częściowo zatrudnionych wynosiła 177 294 osób, z czego przez jeden dzień w tygodniu pracowało 2 676 osób, przez dwa dni 23 421, przez trzy dni w tygodniu 41 741, przez cztery dni 35 569, przez pięć dni 73 887 osób.

— Zimowe ograniczenie lotów. Z dn. 1 października na polskich liniach lotniczych wprowadzone zostaną zimowe ograniczenia ruchu, które trwać będą do dnia 1 marca r. 1933. Z linii krajowych utrzymana zostanie komunikacja codzienna tylko na szlakach Warszawa—Lwów, Warszawa — Kraków. Na in-

900 zł. W toku dochodzeń przytrzymałno w pewnym lokalu w Puńcowie Józefa Kieckę, któremu skradzione rzeczy odebrano i oddano napowrót uszkodowanemu. Przytrzymanego przekazano władzom sądowym. (c)

Na wolnej stopie.

Cieszyn. W tych dniach został wypuszczony na wolność za kaucją 5 000 zł znajdujący się w cieszyńskim areszcie śledczym kasjer bankowy, były współdyrektor zlikwidowanej spółdzielni „Rola” p. Robert Czaczyński, który wniósł prośbę o wypuszczenie go z aresztu do czasu rozprawy sądowej. Sąd ustosunkował się do tej prośby przychylnie, zażądał jednakże złożenia 5 tys. zł. kaucji. (c)

Samobójstwo.

Bielsko. Dnia 4 bm. o godz. 5 rano w wagonie I klasy pociągu osob. na stacji kolejowej pozbawił się życia przez powieszenie robotnik kolejowy Władysław Brzuchański, pochodzący z Kęt. Zwłoki odstawiono do kostnicy cementarza katolickiego. Powodem targnięcia się na własne życie był rozstrój nerwowy. (c)

Strzelectwo - legionowe święto w Dziedzicach.

Bielsko. W niedzielę odbył się w Dziedzicach pod protektoratem p. wojewody śląskiego dr. Grażyńskiego i dowódcy O. K. V. generała Łuczyńskiego podniosłe święto legionowo-strzeleckie z okazji 18 rocznicy wyruszenia w bój bataljonu śląskich legionistów i 20 rocznicy założenia tu Związku Strzeleckiego. W uroczystościach wzięły udział władze z wicewojewodą dr. Salonim na czele, oddziały strzeleckie, sokole, powstańcze, podoficerów rezerwy i harcerzy oraz kolejowe przysposobienie wojskowe, liczne reprezentacje legionowe, delegacji oficerów rezerwy i Federacji Polsk. Zw. Obrońców Ojczyzny, wreszcie tłumy publiczności. Po uroczystym nabożeństwie w kościele parafjalnym nastąpiło złożenie wieńca u stóp pomnika wolności w Dziedzicach, poczem przemawiali kolejno wicewojewoda dr. Salonim, wicestarosta bielski Niżankowski i reprezentant Zw. Legionistów Rzymian. Po defiladzie odbył się wspólny obiad żołnierski dla zgromadzonych oddziałów i gości, zawody lekkoatletyczne, rozdanie nagród zwycięskim oddziałom Strzelca z Jaworza, Czechowic i Aleksandrowic. (c)

Zgon zasłużonego działacza.

Dziedzice. W szpitalu SS. Elżbietańek w Katowicach zmarł dnia 2. 9. 1932 śp. Franciszek Włodek, st. asesor urzędu ruchu w Dziedzicach. Wyprowadzenie zwłok z dworca kolejowego w Dziedzicach na miejsce wiecznego spoczynku odbyło się w niedzielę o godz. 15,30. Podczas wark o Śląsk Cieszyński śp. Fr. Włodek przewoził amunicję na największej zagrożony odcinek bojowy pod Skoczowem. — R. i. p. (c)

nych liniach samoloty kursować będą tylko 3 razy w tygodn. Zupełne wstrzymanie komunikacji nastąpi na linii Bukareszt — Saloniki i Tallin — Ryga.

Przed obniżką cen cukru.

Między delegatami kartelu cukrowniczego a centralnymi władzami państwowymi trwają w dalszym ciągu rokowania na temat konieczności przeprowadzenia znacznego obniżenia ceny sprzedaży cukru na rynku wewnętrznym. Jak słyhać, oczekiwany jest w najbliższych dniach pomyślny wynik tych rokowań, które doprowadzą do obniżenia ceny hurtowej I kwintala cukru na rynku wewnętrznym o 20 proc. Oznaczałoby to zmniejszenie cen hurtowych cukru ze zł. 104,50 do poziomu zł. 84,50. Z chwilą zaakceptowania tej obniżki przez powołane ministerstwa, będzie oczywiście musiało nastąpić również odpowiednie obniżenie cen cukru

Woda gorzka „Franciszka Józefa” przyczynia się do dobrego trawienia, daje dobre samopoczucie i spokojny wolny od ciężkich myśli sen.

w handlu detalicznym. Narazie organizacje cukrownicze, zrzeszone w kartelu, nie zdecydowały się jeszcze na taką obniżkę cen, która została wysunięta przez przedstawicieli władz państwowych, jako postulat, wypływający z obecnej sytuacji gospodarczej i zubożenia najszerzych warstw konsumentów.

Województwo śląskie.

* Kuraj biskupia wzywa do walki z podpalaczami. W „Wiadomościach Kościelnych”, organie Kurji Biskupiej w Katowicach, ogłoszono następujący apel pod adresem duchowieństwa: „Zauważono w ostatnich miesiącach katastrofalny objaw mnożenia się pożarów na terenie diecezji naszej. Prócz nielicznych pożarów lasowych, spowodowanych uderzeniem gromu, czy wskutek nieostrożności mieszkańców, wielka część pożarów powstaje przez podpalenie z chęci zysku. Do podpaleń powodują mieszkańców kłopoty natury finansowej, niedostosowanie gospodarki do zmienionych warunków, niemniej chęć łatwego uzyskania tak cennej dziś gotówki. Szczególnie zastraszająca jest mentalność spekulujących na ubezpieczeniu warstw społecznych, u których zatarła się względnie w rażący sposób zaciera się ta świadomość, że podpalenie jest zbrodnią, karana ustawami i obciążająca sumienie. Niejednokrotnie ma się możliwość słyszenia, że skoro premia za ubezpieczenie została zapłacona, towarzystwo winno zapłacić odszkodowanie nie bez wzgl. na przyczynę powstania ognia. Zdaniem zatem pogorzela odpadają wszelkie skrupuły co do przyczyny powstania pożaru, a jedynym warunkiem wypłaty odszkodowania jest tylko konieczność zaistnienia tegoż. Przeciw takiej mentalności zachce wielebne duchowieństwo wystąpić na kazaniach z całą powagą i wskazać na zbrodniczość samowolnego podpalań, zwracając uwagę, że grzech ten w naszej diecezji należy do zerwań.

* Hrabianka Henckel Donnersmarck bez środków do życia. Córka hrabiego Alfonsa Henckel Donnersmarck mimo posiadania magnackiej rodziny żyje w Wiedniu bez środków do życia, zawdzięczając możliwość bytu miłosierdziu rodzin robotniczych. Córka hrabiego Alfonsa Henckel Donnersmarck jest spokrewniona z przebywającą na Śląsku linją Henckel Donnersmarcków, a jej ojciec, hrabia Alfons, posiada nawet poważne udziały w przedsiębiorstwach Śląskich.

Obecnie gazety wiedeńskie donoszą, że córka hrabiów Donnersmarcków znajduje się w ostatecznej nędzy. Powstał zatem plan zorganizowania w Wiedniu zbiórki na rzecz bezlistośnie opuszczonej przez rodzinę kobiety.

Z Katowickiego

Co uchwalono na zebraniu radców zakładowych?

W dniu wczorajszym, tj. we wtorek 6 bm. o godz. 5 po południu w sali restauracji „Do Wypoczynku” w Katowicach odbyło się ponowne zebranie radców zakładowych urzędniczych, z udziałem radców robotniczych, na którym miano się wypowiedzieć co do kontynuowania dalszej solidarności strajkowej.

Po długiej i gorącej dyskusji kongres uchwalił kontynuować dalej strajk. W dn. u dzisiejszym rano delegacja złożona z przedstawicieli związków urzędniczych i delegatów rad robotniczych przedstawicielom naczelnej dyrekcji warunki, pod którymi strajk mógłby ulec zlikwidowaniu. Warunki te są następujące: 1) Udzielenie zapewnienia, że na przyszłość pobory będą wypłacane regularnie; 2) cofnięcie zarządzenia o świętówkach dla urzędników; 3) wypłacenie poborów za czas strajku i nie stosowanie żadnych represyj w stosunku do tych, którzy strajkowali.

Dziś po południu odbędzie się jeszcze jedno zebranie radców załogowych, które zaznajomi się z wynikami konferencji i zadecyduje o losie strajku. (k)

Utworzenie rady giełdy zbożowo-towarowej.

Katowice. W dniu 2 bm. odbyło się posiedzenie Rady giełdy zbożowo-towarowej w Katowicach pod przewodnictwem prezesa Jana Sztwiertni. Rada zatwierdziła w ostatecznym brzmieniu regulaminy giełdy oraz wybrała komisję egzaminacyjną dla maklerów giełdowych. Skład Rady giełdy zbożowo-towarowej w Katowicach przedstawia się, jak następuje: Jan Sztwiertnia prezes, Dyonizy Mędlewski i Fryderyk Weichmann wiceprezesa, inż. Bronisław Albinowski, inż. Brachula, Herman Eisner, dr. Rudolf Hartmann, Klaus Hegenscheidt, Jan Hlawiczka, Henryk Krzemiński, dr. Jan Kotas, Ludwik Macura, płk. Nawratil, Leon Pieczka, Karol Sitko, Marjan Wrzeszczyński. Komisarzem rządowym giełdy jest inż. Mikołaj Różycki, zastępcą komisarza pos. Karol Palarczyk, dyrektorem giełdy dr. Julian Kulczycki, sekretarzem dr. Antoni Bilger.

Od października uruchomiony będzie teatr polski w Katowicach.

Do Katowic powrócił już po pertraktacjach w Warszawie p. Sobański, dyrektor Teatru Polskiego w Katowicach. Jak się dowiadujemy, p. dyr. Sobański uregulował już stosunek swój do zawodowej organizacji pracowników teatralnych, t. zw. ZASP-u i zdołał pozyskać na głównego reżysera teatru w Katowicach, znanego i cenionego reżysera teatrów warszawskich p. Jana Kochanowicza. Sezon teatralny rozpocznie się 1 października, przyczem wystawiane będą sztuki komedjowe, dramatyczne i wodewilowe. A zatem działu muzycznego w tym sezonie teatralnym nie będziemy posiadali. Szkoda. (k)

Wpisy do szkoły przysposobienia kupieckiego.

Katowice. Zapisy do jednorocznej koedukacyjnej szkoły przysposobienia kupieckiego katowickiej Izby Handlowej przyjmuje kancelaria szkoły w Katowicach przy ul. Stawowej 6. (gmach szkoły powszechnej) codziennie od 9 do 12 w południe. Przy zapisie należy przedłożyć: świadectwo ukończenia 7-miu klas szkoły powszechnej lub 3-ich klas szkoły średniej, świadectwo urodzenia (metryka), świadectwo szczepienia ospy, pisemne zezwolenie rodziców na uczęszczanie do szkoły. Absolwentom szkoły przysposobienia kupieckiego przysługują prawo zwolnienia od obowiązku uczęszczania na naukę do doksztalczącej szkoły kupiecko-handlowej. Opłata wynosi 15.— zł. miesięcznie, urzędnikom państwowym przysługują prawo zwrotu opłaty szkolnej. Uczniowie korzystają z 75 proc. ulgi kolejowej (płacą tylko 25 proc.). Ilość uczniów i uczenie ograniczona.

Otruła się gazem.

Katowice. W poniedziałek o godz. 8,30 otruła się gazem żona szofera Sk., zatrudnionego w magistracie. Powodem samobójstwa były niesnaski rodzinne. Samobójczyni była zaledwie miesiąc po ślubie. Zwłoki jej odwieziono do kostnicy.

Przeniesienie.

Siemianowice. Ks. wikary Emil Skudrzyk w Siemianowicach został przeniesiony jako prefekt do konwiktu biskupiego w Tarn. Górach. (k)

Rejestracja bezrobotnych pracowników umysłowych.

Szopienice. W sali posiedzeń dawniejszego urzędu pocztowego w Roździenu przeprowadza się rejestrację wszystkich bezrobotnych umysłowych, zamieszkałych w Roździenu - Szopienicach, Janowie i Małej Dąbrówce. Do rejestracji należy się zgłaszać w godzinach od 8 do 15. (k)

Napad rabunkowy.

Roździeń - Szopienice. Dnia 5 bm. około godz. 20 na ul. Górnej napadnięty został przez nieznanego sprawcę 50-letni Stanisław Stachura z Danówki pow. Bedzin. Sprawca pod groźbą zabicia zażądał od Stachury wydania pieniędzy i zegarka. Napadnięty oddał sprawcy posiadaną gotówkę około 5 zł., poczem sprawca zbiegł. Zarządzony na-

Nuncjusz papieski żegna się ze Śląskiem.

J. E. Ks. Nuncjusz papieski, pragnąc się pożegnać z ludem śląskim poprosił J. E. Ks. Biskupa Adamskiego o przeczytanie podczas końcowego przemówienia po poświęceniu kamienia węgielnego nowej katedry słów pożegnalnych Nuncjusza. Podajemy przemówienie to w dosłownym brzmieniu:

Bracia moi!

Czcigodny Wasz Biskup w pierwszym swoim liście pasterskim, który do Was wystosował, powiedział, że jednym z głównych jego zadań jest wznieść nowy kościół katedralny i w istocie rzeczy dokonałby tego z łatwością; ale jednocześnie w tymże liście podkreślił, że najgłówniejszym jego dążeniem jest wznieść w ukochanej jego diecezji kościół duchowy „z żywych i wybranych kamieni“, jak powiada Pismo św., którego częściami składowymi byłyby dusze wybrane, żywe i święte łaską Bożą.

Ukochany Wasz Pasterz wskazał w swym liście program swej pracy. Gdzież i w jaki sposób oczyszczają się i uświęcają dusze nasze? Wtedy zwłaszcza, gdy oddalamy się od świata, gdy w skupieniu, rozmyślaniu i modlitwie wnosimy dusze nasze do Boga, który przemawia do naszych serc: „Poprowadź go na osobne miejsce i będę mówił do serca jego“.

Oto jest istota i cel zamkniętych rekolekcji.

Zaiste wiele jest prawdy w powyższym ujęciu. W tym bowiem czasie, gdy wszystko dokoła nas zajęte myślą o sprawach materialnych, doczesnych wskazuje się, że ponad wszystkim góruje sprawa kryzysu duchowego. W tej chwili, gdy pogaństwo znów podnosi głowę, spychając narody w przepaść zmysłowości, w tym momencie

uroczyście Kościół stwierdza prawa duszy, które są jednocześnie prawami Boga, który dusze stworzył.

Wiele jest prawdy w powyższym ujęciu. Zwłaszcza jeśli je stwierdza głos wielkich mas ludu, które ja tu przed sobą widzę, ludu cierpiącego i pracującego, przybyłego tutaj z całego Śląska czarnego i zielonego — t. j. z fabryk i kopalni.

Udziałem Waszym tłumnym w Dniu Rekolekcyjnym chcecie powiedzieć, że Wasz zacy lud, idąc za głosem swego gorliwego Pasterza, pragnie być uczestnikiem społeczności Chrystusowej.

Cała bowiem istota zagadnienia leży w powrocie ludzi do Boga! I w rzeczy samej wszystko zło dzisiejsze można sprowadzić do trzech bolączek, o których mądrze wspomina Ojciec Św. w ostatniej swej Encyklice: upadek autorytetu, kryzys zaufania i upadek miłości bliźniego. W głównej mierze całe zło dzisiejsze dotyczy ducha ludzkiego, na które jedynym lekarstwem jest Bóg i jego Chrystus: „rozwiązaniem bowiem wszystkich trudności jest Chrystus“.

Synowie i bracia moi, spadkobiercy świetlnych postaci Melchjora Grodzieckiego i Jana Sarkandra, świętych wyznawców Jacka i Czesława, anielskich niewiast Jądwigi i Bronisławy pozdrawiam Was i błogosławie Wam! W tej uroczystej chwili, jako przedstawiciel Ojca św., czuję jego gorące serce, Was kochające. Obejmuje ono Was wszystkich swoją miłością, Wasze rodziny, wasze warsztaty pracy, wasze szkoły. W jego imieniu pozdrawiam i z całego serca błogosławie pelen chwały Śląsk Katolicki.

MYDŁO

Kollontay

Jest lepsze...
piarze, chroni, oszczędza

Z PRĄDKA 216a

tychmiastowy pościg przyczynił się do ujęcia sprawcy, 30-letniego Teofila Oleksika z Szopienic. (k)

Z Król. Huty

Zapisy do szkoły przysposobienia kupieckiego.

Król. Huta. Dodatkowe zapisy do jednorocznej szkoły przysposobienia kupieckiego katowickiej Izby handlowej w Król. Hucie (gmach miejskiej szkoły handlowej) ul. Urbanowicza, parter, drzwi 44, odbywać się będą do 10 bm. w godzinach przedpołudniowych. Opłata miesięczna wynosi 10 zł. Niezamożni od opłaty są uwalniani. Dzieci funkcyjnarzucy państwom. otrzymują zwrot opłat szkolnych. Uczniowie korzystają ze zniżek kolejowych i tramwajowych. Absolwenci na mocy rozporządzenia wojew. zwolnieni są od obowiązku uczęszczania do 3-letnich szkół doksztalczających.

Z Świętochłowickiego

Urzędnicy żądają jasnej odpowiedzi od dyrekcji huty „Bismarcka“.

Dnia 6 b. m. t. j. wczoraj odbyła się konferencja w dyrekcji huty „Bismarcka“ w Wielkich Hajdukach. W konferencji wzięli udział przedstawiciele Rad załogowych Wspólnoty Interesów oraz sekretarz Federacji Prac. Umysł. A. Sroka-Sierosławski. Na wstępie przewodniczący Rady urzędniczej p. Malec zwrócił się do dyrekcji z pytaniem, kiedy dyrekcja ma zamiar wypłacić pobory urzędnikom. W odpowiedzi na to p. nadyrektor Przybylski oświadczył, że nie może dać żadnego przyrzeczenia, kiedy mogą być pensje wypłacone gdyż niema pewności co do ścisłej daty otrzymania pieniędzy. Następni, zabrał głos sekretarz Federacji Pracowników Umysł. A. Sroka-Sierosławski i wskazał na to, że dyrekcja nie tylko nie wypłaca regularnie poborów, ale i wprowadza świętówki które ogromnie krzywdzą pracowników umysłowych. Zażądał również stanowczego oświadczenia się, kiedy mogą być pobory wypłacone. Wobec niezdecydowanej odpowiedzi co do wypłaty pensji, przedstawiciele przyjęli do wiadomości oświadczenie pp dyrektorów, że „jak będą mieli pieniądze, to wypłacą“. Wobec takiego stanowiska sekr. Sroka-Sierosławski oświadczył, że za-

komunikuje to Radom załogowym na konferencji o godz. 5 i wynik uchwał Rad załogowych będzie dla sprawy zatargu miarodajnym.

Z zebrania grupy Zw. Powstańców Śl.

Szarlej. Zebranie zagał prezes grupy naczelnik urzędu okręgowego p. Zembok. Po załatwieniu porządku obrad prezes grupy przedstawił przebieg wyboru naczelnika gminy. Do sprawy tej zabrał głos radny gminy p. Ludyga i objaśnił znaczenie tegoż wyboru, oświadczając się, że raz na zawsze gmina przybierze prawdziwe szaty polskie. Przy sprawie tej wspominał prezes grupy o pogłoskach, jakoby członkowie zarządu mieli być przeciwni wyborowi. Po zbadaniu wykazało się, że cała sprawa jest zmyślona w celu szkolenia tułejszej grupie. Następnie odbyło się uroczyste zebranie w rocznicę powstania I. i II. Do zebranych przemówił prezes grupy, który przy tej sposobności wspominał o usypaniu kopca pamiątkowego z powodu 250-letniej rocznicy pobytu króla Sobieskiego w Piekarach. Życzeniem członków było, aby kopiec usypany w miejscu, gdzie odbyło się zaprzysiężenie powstańców w lutym 1920 roku lub na targowisku w Piekarach. Na tem uroczyste zebranie zakończono, poczem zabawiono się na małą chwilę.

Z Pszczyńskiego

Z posiedzenia rady miejskiej.

Mikołów. W ub. piątek odbyło się pierwsze po letnich ferjach posiedzenie rady miejskiej w Mikołowie. Na wstępie posiedzenia odczytano sprawozdanie za rok rachunkowy 1930/31, które zostało bez dyskusji przyjęte. Zarządowi miasta wyrażono podziękowanie za pracę. Po wyborze naczelników okręgowych, przyjęto sprawozdanie z działalności Kom. Miejskiej Kasy Oszczędności za rok 1930/31. Rozdano prace przy ukończeniu budowy gmachu szkolnego oraz zezwolono urzędowi pocztowemu na budowę podziemnej sieci telegraficznej pod warunkiem, że urząd ten naprawi na własne koszty chodniki, rozebrane przy tych pracach. (p)

Włamanie do urzędu pocztowego.

Piotrowice. W nocy na 4 bm. włamali się nieznani sprawcy do miejscowego urzędu pocztowego i skradli 2 piaszce nieprzemakalne, które następnie porzucili w polu. W urzędzie znajdowała się również kasa ogniotrwała,

którą sprawcy jednak nie naruszyli i prócz piaszczy żadnych innych rzeczy nie skradli. Silnie podejrzany o dokonanie tego włamania jest niejaki Leopold Hańnik z Kostuchnej, który w ostatnim czasie zbiegł z więzienia sądowego w Mikołowie i dotąd z obawy przed aresztowaniem ukrywa się w różnych miejscowościach. (p)

Z Rybnickiego

Przytrzymano przemytnika z sacharyną

Turza. Na terenie powiatu rybnickiego przytrzymała straż graniczna niejakiego Dudę z Turzy, który przewiózł sa mochodem przez granicę 21 kg. sacharyny. (p)

Z Tarnogórskiego

Szkoła przysposobienia kupieckiego.

Tarn. Góry. Zapisy do szkoły przysposobienia kupieckiego przyjmuje kancelaria kierownictwa szkoły w Tarn. Górach przy ul. Sienkiewicza 8, od godziny 8—12. Kierownictwo szkoły udzieli zainteresowanym wszelkich wiadomości o warunkach przyjęcia i nauczania.

Na zielonej granicy.

Ubiegłej nocy komisariat Straży Granicznej w Tarn. Górach zatrzymał 2 kobiety, pochodzące z Tapkowiec pow. bedzińskiego z przemytem kostek Maggi. Też nocy ujęto w pobliżu Tarn. Gór osobnika, przemycającego spirytus skażony. Przeciwno przemytnikom prowadzone jest dochodzenie. (t)

Rozpoznanie zwłok trupa kobiety.

Tarn. Góry. W związku z notatką naszą o znalezieniu zwłok kobiety na torze kolejowym Tarn. Góry — Nakło, informują nas, że rozpoznano mieszkankę Tarnowskich Gór, Gertrudę Szreterową, znaną z nielegalnego zaopartywania się w węgiel z wagonów kolejow. Tragiczną śmiercią zmarła Szreterowa widocznie czyhała na pociąg z węglem, a niezauważywszy manewrującego parowozu, została przez parowóz śmiertelnie potrącona przyczem zwłoki stoczyły się do rowu. (t)

Lekkomyślność swą zapłacił samobójstwem.

Tarn. Góry. Były kierownik tutejszego urzędu celnego p. Myrcik, znany z lekkomyślnego życia, który po zwolnieniu go ze stanow. udał się do Niemiec, popełnił, jak donoszą, w Hamburgu samobójstwo.

Zawiedzione nadzieje.

Nieznani sprawcy włamali się w tych dniach do kancelarii probostwa w Tarnowskich Górach i zapomocą śrubociągu wytłamali szuflady z biurka, szukając za gotówką. Łupem włamywaczy padło kilkanaście złotych. Nie znalazłszy więcej gotówki, włamywacze zostawili narzędzia włamania, jak wytrychy i śrubociągi, poczem ulotnili się w niewiadomym kierunku.

Postrzelenie ojczyrna przez pasierba.

Tarn. Góry. Onegdaj powstała kłótnia między rolnikiem Wiktorem, Józefem i jego żoną, oraz pasierbem 25-letnim kupcem Kowolem Franciszkiem. W czasie kłótni Wiktor rzucił się na swego pasierba i począł go dusić. Kowol uwolniwszy się z rąk Wiktora wyjął rewolwer, strzelił dwukrotnie w kierunku Wiktora, raniąc go w lewe ramię. Postrzelonemu pierwszej pomocy lekarskiej udzielił miejscowy lekarz dr. Salski, Kowola przytrzymało i przekazało władzom sądowym.

Z Lublinieckiego

Pożar.

Olszyna. Dnia 3 bm. około godz. 8 z niewyjaśnionej dotychczas przyczyny wybuchł pożar w zabudowaniach gospodarskich rolnika Bernarda Kaniola i zniszczył doszczętnie dom mieszkalny, stodołę, szopę i stajnię, wraz z urządzeniem domowym i tegorocznymi zbiorami, czem wyrządził szkodę na około 5 000 zł. Z powodu silnego wiatru ogień przeniósł się na sąsiednie zabudowania gospodarskie rolników Kulety Adolfa, Franciszka Kikuły i Michała Wołowczyka, którym również pożar zniszczył domy mieszkalne, stodoły i tegoroczne zbiory i wyrządził im szkodę na ogólną kwotę 13 000 zł. Zaalarmowane straż pożarne z Olszyny, Boronowa i Hadry z braku wody nie były w stanie ognia stłumić. (p)

Z Śląska Opolskiego.

Z Bytomskiego.

Ułaskawionych hitlerowców skazanych za zamordowanie Piecucha, przewieziono w sobotę rano z Bytomia do więzienia w Strzelcach. Jak słycać proces ma ulec rewizji.

Gazety niemieckie oburzają się z powodu zabawy dzieci polskicli, urządzonej przed 3 tygodniami w Mikulczycach. Gazeta wychodząca w Opolu, „Deutsche Ostfront“, nazywa tą zabawę „demonstracją, na którą nie wolno było pozwolić“. Tak mogą pisać tylko fanatycy, którzy patrzą na świat i jego porządek przez niemieckie okulary hiperpatryotyczne. Nie pomyśleli jeszcze ci pisma-cy że są również dzieci niemieckie poza granicami Rzeszy, nie tylko w Polsce, lecz także w Czechosłowacji, we Włoszech, w Jugosławii i w innych krajach. Ileż krzyku narobili by ci sami hiperpatryoci niemieccy, gdyby w jednym z wymienionych państw zagranicznych żądano odmówienia zezwolenia na urządzenie zabaw niemieckich dzieci? Nauka stała taka: „nie czyni drugiemu tego, co tobie samemu nie miło!“ Nie byłoby zgrzytów i zawikłań narodowościowych, gdyby do spraw tych nie mieszały się różni fanatycy, ludzie bez Boga, wyzuci zupełnie z wszelkich uczuć ludzkich!

Z Raciborskiego.

W tych dniach wydarzyło się w Janowicach nieszczęście. Mianowicie 7-letni chłopak inwalida Rzydziego zbliżył się tak do koszącego ojca, że kosa natrafiła na nogę chłopca, odcinając całą stopę. Dziecko wskutek upływu krwi zemdlało. Przewieziono je do szpitala w Raciborzu.

Powiat raciborski należy do tych nie szczęśliwych okręgów Śląska Opolskiego, które wskutek każdorocznych wylewów Odry i jej dopływów ponoszą wielkie straty. Rolnictwo ubożeje i nie może płacić. W bieżącym roku stwierdzono na zgromadzeniach związków rolniczych, na podstawie ścisłych obliczeń statystycznych, iż tegoroczne omloty pszenicy dają zaledwie 4—7 centnarów ziarna z morga. Nie lepiej wypadły zbiory innych zbóż. Dochód z morga wynosi 60—80 marek mniej niż w innych latach. Niedobrze zapowiada się również sprzęt ziemniaków, buraków i paszy. Wobec tego domagają się rolnicy powiatów raciborskiego, by władze rządowe uznały cały powiat za teren gospodarczo zagrożony i przyszły rolnikom z wydatną pomocą materialną. Rolnicy nadto żądają dostarczenia po niskiej cenie ziarna siewnego, skreślenia zaległych podatków i opłat ubezpieczeniowych, oraz sprawiedliwego wymiaru przy oszacowaniach podatkowych, dostosowanych do rzeczywistych dochodów z morga.

Z Opolskiego.

U rolnika Urbana w Chrościecach wybuchł w stodole pożar, który w krótkim czasie strawił doszczętnie całą stodołę z maszynami i tegorocznym zbiorem. Straże ogniowe były bezsilne wobec żywiołu. Stwierdzono, że stodoła została podpalona.

Z Prudnickiego.

W nocy na środek dokonano zamachu na pociąg na linii Prudnik—Gogolin. Na 200 metrów przed przystankiem Krobuz położyli dotąd niewyśledzeni sprawcy na torze kilka wielkich głazów kamiennych. Na szczęście maszynista zauważył na czas przeszkodę i pociąg, jadący w tempie wolniejszym, tuż przed kamieniami zatrzymał.

Wydawnictwo: Katolika Polskiego, Górnośląska, Gońca Śląskiego, Katolika Śląskiego i Gwiazdki Śląskiej.

Za redakcję odpowiada: Franciszek Godula — Król. Huta.

Nakładem: Zjednoczone Wydawnictwo Garet, Spółka z ogr. odp., Katowice, ul. św. Stanisława 4, tel. 14-14 i 156.

Drukarnia Śląska, S-ka z ogr. odp., Katowice, Batorego 2, tel. 878.

Przypomnienie ustawy o gołębiach pocztowych.

Królewska Huta. Zachodzą wypadki, iż różne osoby sprzedają na targach w Król. Hucie gołębie pocztowe bądź przylapane jako przybłąkane, bądź własne, hodowane bez właściwego zezwolenia. Ponieważ tego rodzaju wypadki godzą w racjonalną hodowlę gołębi pocztowych, magistrat miasta Król. Huty, zgodnie z ustawą z dnia 2. 4. 1925 r. o gołębiach pocztowych, podaje do wiadomości zainteresowanych co następuje:

Utrzymywać i hodować gołębie pocztowe może tylko osoba, która otrzymała na to zezwolenie władzy administracyjnej pierwszej instancji (art. 2 powyższej ustawy).

W zrozumienu art. 9 cytowanej ustawy obrót gołębiami pocztowymi na targach nie jest dozwolony, a jedynie, pomiędzy osobami uprawnionymi do utrzymywania i hodowania tychże na podstawie właściwego zezwolenia.

Przylapane lub przybłąkane gołębie pocztowe mają być zwrócone właścicie-

lowi, o ile jest on wiadomy, za pośrednictwem posterunku policji państwowej, któremu w myśl § 14 rozp. wyk. do wyżej wspomnianej ustawy każda osoba, która przylapała gołębia pocztowego, winna go bezzwłocznie oddać. W innych wypadkach post. policji państwowej przysłać oddane gołębie pocztowe zarządowi najbliższego towarzystwa hodowców.

Magistrat miasta Król. Huty na podstawie art. 15 i 16 ustawy o gołębiach pocztowych przeprowadzał będzie kontrolę gołębników, oraz sprawdzał również na targach, czy osoby posiadające gołębie pocztowe mają zezwolenie na utrzymywanie i hodowanie gołębi pocztowych.

Osoby, które nie będą mogły wylegitymować się zezwoleniami, mogą być zatrzymane i pociągnięte do odpowiedzialności sądowej i karane więzieniem do 6-ciu miesięcy, albo grzywną do 2000 złotych w myśl art. 20 ustawy z dnia 2. 4. 1925 r. o gołębiach pocztowych.

Uroczysty obchód na grobie ś. p. Tomasza Bata.

Towarzystwo śpiewacze morawskich nauczycieli, których działalność znana jest w całym świecie, urządziło z własnej inicjatywy dnia 28 sierpnia r. nad grobem ś. p. Tomasza Bata uroczystość śpiewaczą, na którą zjechało około 8000 ludzi z całego kraju. Uroczystość zakończyła się odśpiewaniem umiłowanej przez ś. p. Tomasza Batę narodowej pieśni słowackiej:

Nie umrzemy na słonie,
Umrzemy na koniu,
Kiedy z konia spadniemy,
Szabelka zadzwoni...

oraz przemówieniem prokurenta p. Cipery, które zakończył słowami:

„Tomasz Bata umarł, ale duch Jego i dzieło żyją i żyć będą“

I rzeczywiście każdy, kto dzisiaj przyjeżdża do Żitna, oszołomiony jest ruchem, który tam panuje i ze zdumieniem stwierdza, że panujący kryzys nie daje się tam odczuć.

Serce całego przedsiębiorstwa — organizacja sprzedaży w CSR, wykazuje naprzekór kryzysowi wzrost obrotu o 20 proc. w porównaniu z rokiem 1931. Magazyny są puste i na zbliżający się sezon jesienny przyjęto napowrót do pracy ponad 1500 robotników.

Zagraniczne fabryki firmy Bata w Polsce, Jugosławii, Szwajcarii, Francji i Niemczech, do których to państw z powodu wysokiego cła i zamknięcia granic niema wwozu, pracują i z każdym dniem powiększają swoją wytwórczość. Obecny szef firmy, Jan A. Bata zwraca specjalną uwagę na rozwój zagranicznych fabryk i

sprowadza. Co się tyczy Polski, to charakterystyczne jest, że firma Bata zrozumiała znaczenie portu w Gdyni i umie go wykorzystywać dla wwozu i wywozu swoich towarów. Szef firmy, Jan A. Bata, postanowił w związku z zakończeniem letniego sezonu pozostałą ilość płóciennego obuwia sprzedać w ciepłych krajach. W tym celu zostanie zorganizowana wyprawa z portu w Gdyni. Okręt firmy Bata objeździe całą Afrykę; w każdym porcie pracownicy firmy sprzedawać będą przywieziony towar.

Firma Bata poznała niebezpieczeństwo, zagrożające przemysłowi europejskiemu ze strony Japonii, która zapomocą własnych okrętów zarzeka swymi towarami cały świat, nie wyłączając Europy, i postanowiła w ten sam sposób zwalczać japońską konkurencję. Okręt pojedzie przez Indie do Singapuru i Batawii, skąd naładowany transportem surowej gumy wróci po 4 miesiącach do portu w Gdyni.

Wiadomości, że firma Bata ma na składzie wielką ilość starego i niemodnego obuwia, które stara się wywieźć do sąsiednich państw, są bezpodstawne. Przeciwnie na 1 sklep przypada 4000 par obuwia, co wcale nie jest dużo. Gdyby firma Bata chciała wywieźć do sąsiednich państw nadmiar niemodnego towaru, którego reszta nie posiada, ponieważ wyrabia po większej części tylko artykuły standardowe, musiałaby zapłacić gotówką cło, wynoszące 200—300 proc. wartości całego towaru, a tak nielogicznej polityki nie można przecież spodziewać się po firmie Bata.

A. G.

Dział handlowy.

Giełda pieniężna w Warszawie

w dniu 6 września 1932 r.

Dolar amerykański 8,90%. Funt szterlingów 30,86. 100 franków francuskich 34,88. 100 koron czeskich 26,33. 100 lirów włoskich 34,88. 100 franków szwajcarskich 172,17. 100 guldenów holenderskich 258,00. 100 franków belgijskich 123,34.

Giełda zbożowa we Wrocławiu

w dniu 5 września 1932 r.

Notowano za 1000 kg w handlu hurtowym: Pszenica 76,5 kg — 217, 77 kg — 214; 72 kg — 209; Pszenica latowa 70 kg — 202, 68 kg — 168. Zyto 71 kg — 165; 69 kg — 161. Owies 131 Jęczmień browarniany 183. Jęczmień latowy 171; zimowy 161; do przemiatania 168. Rzepik zimowy 15,50. Len 19,00. Gorczyca 25,00. Mak niebieski 48. Ziemniaki: żółte 120; czerwone 1,10. Mąka pszenna 60% — 29%, mąka żytnia: 70% — 24%, 65% — 25%, 60% — 26%. Mąka przednia 35%

Sprawozdanie targowe

podane przez firmę „Raiffeisen“ hurtownie towarów w Katowicach, ul. Gliwicka 3.

Ceny za produkty rolne za 100 kg, w ilościach pełnowagonowych, franco stacja odbiorcza G. Śl. z dnia 6 września 1932. Zyto krajowe nowe zł 19,50—20,00, pszenica krajowa nowa 27,00 do 28,00, owies nowy 18,00—19,00.

Pasze treściwe za 100 kg loco st. odbiorcza, przy ilościach pełnowagonowych: makuch słonecznikowy 48% zł 17,00—18,00, makuch słonecznikowy 46% — 16,50—17,50, lniany 24,00 do 25,00, otręby żytnie 10,50—11,00, pszenne 11,75 do 12,50.

Odpowiedzi redakcji.

O. z Król. Huty. 1 i 2 Szczegółowych informacji udzieli Śląski Aeroklub w Katowicach przy ul. Pocztowej 13. 3. Najbliższa szkoła dla leśniczych znajduje się w Cieszynie. Kurs szkoły jest 11 miesięczny i trwa od 1 września do

30 lipca roku następnego. Nauka w szkole jest bezpłatna. Przyjmuje się kandydatów od 17 do 20 lat życia, którzy ukończyli 7 oddziałów szkoły powszechnej lub wydziałowy albo 4 klasy gimnazjum z wynikiem dostatecznym. Szczegółowych informacji udzieli Dyrekcja wyżej wspomnianej szkoły.

D. E. P. Osoby, ubezpieczone obowiązkowo w myśl księgi 4 Niemieckiej Ordynacji Ubezpieczeniowej, które są zatrudnione w dniu zmiany suwerenności na polskiej części obszaru plebiscytowego, uważać się będzie bez względu na ich obywatelstwo jako przynależne od dnia, od którego są ubezpieczone, do ubezpieczalni, którą Rząd Polski utworzył dla tej części obszaru. — Wszystkie wkłady, które osoby te wpłaciły aż do dnia zmiany suwerenności, liczyć się będzie tak, jak gdyby były wpłacone do wymienionej ubezpieczalni polskiej. Dotyczy to również osób dobrowolnie ubezpieczonych, a zamieszkałych w czasie zmiany suwerenności w polskiej części obszaru plebiscytowego (art. 186, ustęp 3 Konwencji Genewskiej).

K. J. Mysłowice. 100.000 koron austro-węgierskich z czerwca 1920 roku równają się 3,300 zł.

F. I. Suchagóra. 250.000 marek niemieckich z stycznia 1924 roku nie mają żadnej wartości, a marek polskich 0,15 zł.

P. K. Mikołów. Jeden milion marek polskich z marca 1924 roku równają się 0,56 zł, a marki niemieckie nie mają żadnej wartości.

K. J. Poreba. Drewniane domy mieszkalne można budować w Województwie Śląskiem, lecz muszą być twardo kryte i przynajmniej 8 metrów oddalone ze wszystkich stron od innych budynków. Szczegółowych informacji udzieli Urząd Okręgowy, do którego należy dana miejscowość.

F. H. Piotrowice. 10% renty wojennej nie płaci się. Wobec tego nie otrzyma Pan żadnej kwoty (ani grosza).

J. R. 1927. Matka nie otrzyma po zmarłym synie renty ani nieumorawowej odprawy, także nie ma prawa do zwrotu kosztów pogrzebu.

R. L. Jańskowice. Przedwojenny rubel carski równa się 2,66 zł, jedna korona austro-węgierska 1,05 zł, jedna marka niemiecka 1,23 zł.

Program radiowy.

Czwartek, 8 września 1932

Katowice. Godz. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z Krakowa. 12.10 Codzienny przegląd prasy polskiej. 12.20 Koncert z płyt gramofonowych W przerwie komunikat meteorologiczny. — 14.00 i 15.00 Komunikaty gospodarcze. 15.10 Koncert z płyt gramofonowych. W przerwie komunikat LOPP. 16.20 Skrzynka pocztowa. 16.40 „Wśród książek“ — przegląd najnowszych wydawnictw. 17.00 Koncert solistów. 18.00 „Tradycje napoleońskie we Francji dzisiejszej“. 18.20 Muzyka taneczna. 19.10 Rozmaitości. 19.30 Komunikaty harcerskie. 19.35 Prasowy dziennik radiowy. 19.45 „O wynalazczości“. 20.00 Koncert wieczorny. 21.20 Słuchowisko pt.: „Karabinierzy“. 21.50 Dodatek do prasowego dziennika radiowego. 21.55 Komunikat meteorologiczny. 22.05 Muzyka taneczna. 22.40 Wiadomości sportowe. 22.50 do 23.30 Muzyka taneczna.

Wrocław, Gliwice. Godz. 6.00: gimnastyka 6.20: koncert 9.00: poranek szkolny. 11.15: komunikaty. 11.30: odczyt rolniczy. 11.45: koncert 13.05 koncert. 13.45: komunikaty. 15.05: koncert. 14.45: rozmaitości. 15.10 wiadomości rolnicze. 15.50: odczyt. 16.00: program dla dzieci. 16.30: koncert. 17.30: omówienie wydawnictw. 17.50: feljton. 18.10—19.00: odczyty. 19.00: koncert. 20.00: poradnik radiowy. 20.10: reportaż z Paczkowa. 20.40: koncert. 22.00: komunikaty. 22.30: esperanto.

Piątek, 9 września 1932

Katowice. Godz. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z Krakowa. 12.10 Codzienny przegląd prasy polskiej. 12.20 Koncert z płyt gramofonowych W przerwie komunikat meteorologiczny. — 14.00 i 15.00 Komunikaty gospodarcze. 15.10 Bajeczki ciotki Heli dla dzieci. 15.25 Koncert z płyt gramofonowych. 16.20 Porady z dziedziny kosmetyki. 16.40 „W ojczyźnie Dżyngis-Chana“. 17.00 Koncert popołudniowy. 18.00 „Spinoza“ 18.20 Muzyka taneczna. 19.15 Rozmaitości. 19.30 Komunikaty sportowe. 19.35 Prasowy dziennik radiowy. 19.45 Intermezzo muzyczne. 20.00 Koncert symfoniczny. W przerwie feljton muzyczny. 21.50 Dodatek do prasowego dziennika radiowego. 21.55 Komunikat meteorologiczny. 22.05 Muzyka taneczna (7.30—7.50) Skrzynka pocztowa w języku...

Wrocław, Gliwice. Godz. 6.00: gimnastyka 6.20: koncert. 8.15 gimnastyka. 8.35: audycja kobieca. 10.10: poranek szkolny. 11.15: komunikaty. 11.30: koncert. 13.05: koncert z płyt. — 13.45: komunikaty. 14.05: d. c. koncertu. 14.45 rozmaitości. 15.10 wiadomości rolnicze. 15.30: program dla szkół zawodowych. 16.00: omówienie wydawnictw. 16.15: koncert na fortepian. 16.40: koncert. 17.30—19.30 odczyty. — 19.30 płyty gramofonowe. 20.00: słuchowisko

Sobota, 10 września 1932

Katowice. Godz. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z Krakowa. 12.10 Codzienny przegląd prasy polskiej. 12.20 Koncert z płyt gramofonowych W przerwie komunikat meteorologiczny. — 14.00 i 15.00 Komunikaty gospodarcze. 15.10 Intermezzo muzyczne. 15.30 Wiadomości wojskowe i strzeleckie. 15.40 Słuchowisko dla dzieci młodszych. 16.05 Intermezzo muzyczne. 16.20 Skrzynka pocztowa dla dzieci. 16.40 Przegląd wydawnictw periodycznych. 17.00 Koncert popularny. 18.00 „Styl naszej epoki“. 18.20 Muzyka lekka i taneczna. 19.10 Mieczysław Mikula. Feljton sportowy. 19.25 Rozmaitości. 19.45 Prasowy dziennik radiowy. 19.45 Intermezzo muzyczne. 20.00 Muzyka lekka W przerwie „Na widnokręgu“. 21.50 Dodatek do prasowego dziennika radiowego.

Wrocław, Gliwice. Godz. 6.00: gimnastyka 6.20: koncert. 11.15: komunikaty. 11.30 koncert. — 13.05: płyty gramofonowe. 13.45: komunikaty. 14.05: płyty gramofonowe. 14.45: rozmaitości. 15.10: wiadomości rolnicze. 15.20: feljton filmowy. 15.30: koncert. 16.10—17.00 odczyty. 17.00: koncert z ogrodu. 18.00: transmisja z Hamburga. 19.00: reportaż z ogródków działkowych. 19.30: muzyka wieczorna. 20.00: wesoly wieczór, w przerwie komunikaty. 22.50—24.00: muzyka taneczna.

Nadesłane.

Zwonowice. Srebrne gody małżeńskie. W dniu 8 bm. obchodzą małżonkowie Juliusz i Anna z Mikulów Nowakowie 25 lecie swego małżeństwa. Szan. Jubilatowi, którzy dzielnie szezają „Katolika“ zasyła serdeczne życzenia pomysłności. Szymon Kowalik, objął dowódcę. (Redakcja „Katolika“ przyłącza się do życzeń i zachęca do dalszej pracy oświatowej na krańcach granic państwa naszego. „Szczęść Boże“ w długie jeszcze lata).

Sprawy towarzystw.

Roździeń-Szopienice. W piątek, dnia 9 września br. o godz. 19 (7) wieczorem odbędzie się miesięczne zebranie miejscowego koła ZOKZ. w sali browaru.

Baczność uchodźcy filij Katowice. W niedzielę, dnia 11 września br. odbędzie się o godz. 14 zebranie filijne Katowice—Centrum, na sali p. Pietrzaka („Gastronomia“) w Katowicach, przy ul. Pawła. Prosimy o przybycie ze względu na roczny walny zjazd prezesów i delegatów filijnych, który odbędzie się 18 bm. O przybycie prosimy również i delegatów filijnych celem wydelegowania tychże na zjazd.

Najwyższy gatunek za najniższą cenę -

oto zasada produkcji perfumowanego mydła z JASZCZURKA.

Zwracajcie uwagę na znak fabryczny „JASZCZURKA”, gdyż mydło to jest

pełnowartościowe a tanie.

Zł. 1,50

1 kg. Salcesonu (Presswurst) prima gatunek Małopolski loco Katowice, w paczkach po 10 kg. platne z góry, poleca:

„Specjalny Skład Wędlin“
KATOWICE, ulica Kościuszki Nr. 14
Adolf Cyganek.

Kursy maturalne T. N. S. W.

(Tow. Naucz. Szkół Wyższych)
w Katowicach.

Z dniem 15-go września otwarte będą jak w ubiegłych latach: 1) Kurs z zakresu 7 i 8 kl. gimn. 2) Kurs z zakresu 6 kl. gimn i 3) kurs z zakresu 4 klas gimn. wszystkie z osobnymi oddziałami typu humanist. i typu matematycznego.

Informacje i wpisy codziennie w Gimnazjum im. Kopernika przy ulicy Jagiellońskiej 28 w godzinach od 18—19.

P. T.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić, że otworzyłem z dniem 1 września b. r. skład w Katowicach przy ul. Kościuszki 14 pod firmą

„Specjalne wędliny“

Sprowadzam z wszystkich dzielnic Polski wędliny po cenach konkurencyjnych.

30—50% taniej!

Polecam wędliny:

Katowickie, Żywieckie, Bielskie, Rymanowskie, Krakowskie, Poznańskie, Głogowskie, Podolskie i t. d.

Upraszam porównać ceny na wystawie.

Z poważaniem

ADOLF CYGANEK, Katowice
ul. Kościuszki 14.

„Zawiadomienie“

Wydaje

smaczne obiady

na czystym maśle przy ulicy Marjackiej Nr. 8 parter prawo od 1,— zł.

Klara Metzner.

Instytut Muzyczny

Dyr. Stefan M. Stoiński

KATOWICE, Teatralna 7.
BIELSKO, plac Smolki 4.

Wpisy

na nowy rok szkolny 1932/33 przyjmują Sekretariaty codziennie od 10—13 i 15—19 do wszystkich klas teoretycznych i praktycznych. — Dzieci urzędników korzystają ze zwrotu opłat szkolnych lub ze znacznych zniżek. 75% zniżki kolejowe.

Rozpisanie konkursu.

Magistrat miasta Cieszyna ogłasza
Konkurs

na stanowisko miejskiego lekarza weterynaryjnego i zarządcy miejskiej Rzeźni.

Do posady przywiązane są pobory według grupy IX szczebel a, wraz z dodatkami, przysługującymi wszystkim urzędnikom miejskim.

Po roku może nastąpić stabilizacja i równoczesne przyznanie grupy VIII.

Wymagane warunki:

- obywatelstwo polskie,
- nieprzekroczony wiek 40 lat,
- dyplom z ukończenia studiów weterynaryjnych.

Pożądana praktyka weterynaryjna w samorządzie.

Oferaty wraz z uwierzytelnionymi odpisami świadectw i własnoręcznie napisanym życiorysem składać należy w biurze Magistratu miasta Cieszyna w terminie do 30. października 1932 roku. Posada do objęcia z dniem 1. stycznia 1933.

Cieszyn, dnia 1. września 1932 r.

Burmistrz:

Dr. Władysław Michajda w. r.

Wolne posady

Czeladnika szewskiego szukam. Katowice, Drzymały 5. Stein.

Uczniwej, czystej posługi, która umie również gotować poszukuję na cały dzień. — Król. Huta, Gimnazjalna 57. Ochman.

Panie albo panowie do podróży poszukiwani. Potrzebne 10 do 20 zł. Zgłoszenia od 4 — 7, Rybnik, Listopadowa 3.

Domokrążca na artykuł patent. potrzebny. Katowice - Zawodzie, Krakowska 68. sklep.

Młoda, dzielna sprządawczka do składu wędlin poszukiwana. Może się zgłosić również dziewczyna do nauki. Król. Huta, Hajducka 38. Konstantyn Górnik, rzeźnik.

Nauka

Śląska Szkoła Muzyczna, Katowice, Szope na 16, telefon 136. — Przyjmuje zapis uczniów na rok szkolny 1932/33 do wszystkich działów klas muzyki. Do przedmiotu specjalnego, wykłady bezpłatnie. Wpisowe zł. 5. opłata od zł. 20. Zniżki kolejowe 75 proc. Kan celarja czynna od godziny 10—13 i 15—18. Lekcje trwają od 8 do 20.

Różne

Kiosk nowy w dobrym położeniu korzystnie do wynajęcia. Bytków, Wiejska 40.

Zioła lecznicze według przepisów sławnych lekarzy przeciw chorobom żołądka, kiszki, płuc, nerwów, wroby, nerek, pęcherza, hemoroidom, upławom, obstrukcji, kamieniom żółciowym, kaszlowi, astmie, blednicy, sklerozie, artretyzmowi reumatyzmowi e'tc. **Zadajcie bezpłatnej broszury pouczającej!!!** Adres: Liszki — Apteka.

Gluchota, szum, cieknięcie z uszów, uciążliwe. Liczne podzwania. **Zadajcie bezpłatnej pouczającej broszury.** Osobiście przyjmuje. Z. Zoellner, Katowice, ul. Mickiewicza 22.

Sprzedaje

Sprzedam gospodarstwo rolne, składające się z 16½ morgów gruntu oraz nowych budynków maszynowych w Bujakowie nr. 49, pow. Rybnik. Cena według umowy.

Sprzedam dom murywany warsztat stolarski i 2 morgi roli, nadające się na plac pod budowę z kamieniem budowlanym i piaskiem. Zgłoszenia do administracji niniejszego pisma pod „warsztat“.

Restauracja z całym urządzeniem w mieście Białej natychm. do objęcia. Potrzebna gotówka zł. 3.000. Zgł. Karelus, Biała, ul. Komorowska (Małopolska).

Najlepszy skutek przynosi drobne ogłoszenia w naszej gazecie!

Przyjeżdżający do Katowic posilajcie się w restauracji i mleczarni „Zdrowie“, przy ulicy Dworcowej nr. 13.

Nowootwarta

Apteka pod „Opatrznością“

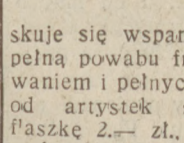
Mr. Felksa Zelińskiego

KATOWICE, ulica Wojewódzka 32. Tel. 31-19. poleca:

środki lecznicze krajowe i zagraniczne, wody mineralne, zioła, środki chirurgiczne, opatrunkowe, toaletowe, oraz wszelkie artykuły w zakresie leczenia wchodzące. — Wykonuje recepty wszelkich Kas Chorych oraz analizy chemiczne.

Cudowne loki

nieograniczenie trwałe przy wilgotnym powietrzu lub po cie, osiągną Panowie i Panie bez rurek zapomocą esencji Hela. Również piękniejsze krótkie włosy u Pań doznają upiększenia przez Hela, dzięki której ondulacja jest zbyteczna. Duże zaoszczędzenie czasu i pieniędzy. Działa na porost włosów. Zaraz po myciu używa się wspaniałe fale ondulowanych loków, pełną powabę fryzurę. Dużo listów z podziękowaniem i pełnych zachwytu (przedewszystkiem od artystek scenicznych). — Cena za flaszkę 2.— zł., za 3 flaszki 4.— zł., za 6 flaszek 7.— zł. Dr. Nic. Kemeny, Cieszyn K, Skrzynka pocztowa 242/K.6

Nowootwarcie!

Podaję do ogólnej wiadomości, iż we wtorek, dnia 6. bm. otwieram w Katowicach przy ul. Kościuszki 1 (vis-a-vis kina Rialta) filię swojej mleczarni.

Staraniem mojem będzie zaopatrywać Szan. Klientelę w towar zawsze świeży w najlepszych gatunkach po cenach umiarkowanych.

Mleko dworskie, codziennie świeże, wysyłam w butelkach bezpłatnie i punktualnie do domów.

Proszę o poparcie mego przedsięwzięcia.

PAWEŁ CHMIEL

Ważne dla Katowic i okolicy!

Zaszczytnie znany w całej Polsce M. Tilleman z Krakowa, ul. Szlak 39, specjalista i wynalazca nowego systemu opatentowanych bandaży, usuwających radykalnie różnego rodzaju **najniebezpieczniejsze**

Przepukliny

(ruptury) u pań, panów i dzieci, nawet tam gdzie różne systemy, bandaży, i operacja nie pomogły przy zżda do Katowic na krótki czas i będzie przyjmował osobiście od 6-go września (z wyjątkiem niedziel) od godz. 1/23—6 popołudniu.

M. TILLEMANN

Specjalista i wynalazca opatentowanych bandaży
KATOWICE, ul. Plebiscytowa 2 m. 3.

Telefon 16-80.

Proszę żądać prospektów darmo.

Rolnicy, Właściciele domów!

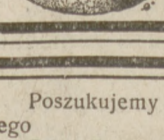
Do krycia dachów nowych domów, will, używajcie ogniotrwałej specjalnej bezsmolowej papy białej bitumicznej marki „Kolibit“ lub czerwonej „Czerwolit“ z Górnośląskiej fabryki papy dach.

Koszyki i Liber
Nowy Bierań G. Śl.

Jedne trwałe, estetyczne pokrycie dachów.

Zadajcie we wszystkich większych składach.

Zadajcie prospektów i ofert wprost z fabryki w Nowym Bieraniu lub filji w Warszawie ul. Żąbkowska 50.

Poszukujemy zdolnego, trzeźwego i samodzielnego

fachowca-agronoma

na zarządcę gospodarstwa rolnego w Wojew. Śląskiem, z ukończoną praktyką i szkołą rolniczą, oraz jednego

samodzielnego ogrodnika

do prowadzenia ogrodu warzywnego, sadu i t. p. Zgłoszenia z odpisami świadectw prosimy kierować do Wydawnictwa niniejszego czasopisma pod „Gospodarstwo rolne“.

Czytelników naszych prosimy, aby kupowali tylko u firm u nas się ogłaszających i powoływali się przy kupnie na naszą gazetę.